

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

A székesfehérvári függetlenségi kör közgyűlése.

A választás küzdelmei a felülről bebodott kö erejénél fogva mind erősebb hullámokat vernek. Nálunk a titkos mozgólódásokon kívül a függetlenségi kör vasárnap délutáni közgyűlése mutatta meg az utat, a melyben a város polgárai a függetlenségi eszmék hűségében tovább akarnak haladni, esetleg törtetni, ha kell. A jelszó: *a régi eszmények! a független Magyarország! Zászlóvivője pedig legyen Mandorff Géza báró, a kit a bizalom emelt képviselőnké s a bizalom akar megőrizni számunkra.*

A kör közgyűlésének lefolyása a jegyzőkönyvi kivonat szerint a következő volt:

Szokottnál jóval nagyobb volt az érdeklődés, mert több mint 100 körtag jelent meg. Tárnya volt: Dr. Saára Gyula elnök megnyitó és beszámoló beszéde, a pénztáros és számvizsgáló jelentése és a tisztujtás, mely Kenessey Gyula indítványra egyhangulag történt a régi kipróbált összes erők megtartásával és csupán az elhaltak helyettesítésével 3 évre. A választás eredménye:

Elnök: dr. Saára Gyula, tb. elnökök: Kenessey Gyula, Nagy Ignác, Tóth Arthur, alelnökök: dr. Holly Géza, Laufenauer Ferenc, ifj. Lits Ferenc, tb. alelnökök: Erdőssy Bódog, Gáncs Jenő, Szalczgruber József, Flaskár József, Főjegyző: Tar József, jegyzők: Konrád Kálmán, Németh István, tb. főjegyzők: Dr. Borchard Jenő, Schmidt Rajmund, igazgatók: Dr. Csöppentzky Mihály, Héjji Imre, dr. Say Viktor, tb. igazgató: dr. Czapáry László, ügyész: dr. Kisteleki Károly, pénztáros: Fekete Géza, könyvtáros: ifj. Héjji Imre, számvizsgálók: Héra Károly és Kollmann József. Ezenkívül a 48 tagú választmányból elhaltak helyi pótolattak: ifj. Berregi György, Dr. Krausz Zsigmond, Montskó Ferenc, Kiss Károly és Szöllőssy Ferenc.

Kenessey Gyula választási elnök az egyhangú választásért, valamint az év folyamán kifejtett buzgó tevékenységért az elnöknek, tisztikarnak és választmányának köszönetet szavaz.

Dr. Holly Géza indítványa egyhangulag lelkesedéssel elfogadtatt, hogy a két függetlenségi pártot keressék meg, hogy most a választás küszöbén az osztrák támadás ellen a függetlenségi többség elérhetése érdekében együtt és ne egymás ellen harcoljon. Kenessey Gyula örömmel járul hozzá dr. Holly indítványához, mihez hozzá fűzi, hogy Székesfehérvárott feltálenül és minden körülmények között együtt legyenek a 48-asok s hogy a jelenlévő országgyűlési képviselő zászlaját ismét fényes győzelemre vigyék. A jelenlévők percekig éltették báró Mandorff Gézát, ki a lelkes felhívásra előadta, hogy a mint eddig, ezentúl is a függetlenségi elveket képviseli és a függetlenségi eszmékért a törvény keretében küzd

és hű marad mindenkor zászlónkhoz. Nagy hatást tett azon nézetnyilvánítása, hogy a jelenleg foglalkozva, a multon okuljunk s meg kell menteni a jövőt. Mikor a 67-esek, a különböző fel-fogásuak szervezkednek, hogy a függetlenségi elveket diszcreditálják és letörjék, egyesülni kell és vállvetve harcolni ellenük. Előadta, hogy nem volt többsége a pártnak a kormányzat teljes átvételére, ezért nem tudta megvalósítani eszméit. Hangsúlyozta, hogy minden függetlenségi érzelmtől polgárnak meggyőződéssel tömörülni kell a 67-esek ellen és oda törekedni, hogy a 48-as zászlók még fényesebb díalra vitesszenek mint a mult választásnál és így a függetlenségi és 48-as párt alkossa a parlamenti többséget.

Báró Mandorff Géza felkérésre megígérte, hogy a kör március 15-iki társasvacsoráján részt fog venni.

Dr. Saára Gyula elnök megköszönte a szép számú megjelenést és az ülést bezárta, a mely az elnök és országgyűlési képviselő éltetésével ért véget.

Szabolcska Mihály türelmessége.

Lapunk szerkesztőjéhez a következő levél érkezett:

Igen tisztelt szerkesztő Ur!

Valaki megküldötte ma nekem a „Fejérmegyei Napló” február 12-iki számát s abban Justus urnak fenti című panaszolkodó cikkét. Legyen szabad erre egy pár rövid megjegyzést tennem.

Justus urnak a *saját szempontjából* teljesen igaz van. Sőt általánosságban mondott szép szavait, egymás kölcsönös megübecstülésétől, én is aláírom és szívem egész melegével óhajtom!

Justus ur azonban, úgy látszik, csak a *mi lapjainkat* olvassa ilyen szemmel. Az „Alkotmány” és a katolikus sajtó organumoknak ellenünk való mindennapi csunya ferdítéseit és gyűlöletes kirohanásait nem. Mert tudtommal legalább, ezeknek a hangja ellen (a Krisztusi szeretet nevében,) még nem emelte fel tiltakozó szavát! Nagy kár pedig, mert igen szép hivatás várhatna rá ezen a téren.

Justus ur továbbá ellenem írott cikkében elhallgat valamit. Neki látnia kellett és látta is bizonyosan, hogy az inkriminált cikket a klerikalizmusról a Téli Ujság *társzerkesztője* írta a *saját neve alatt*, s bizonyosan tudja azt is, hogy ez a szerkesztő társ nem szorult az én engedelmemre cikke közlésénél, s hogy ezért ő (már t. i. a cikkíró) vállalja is a felelősséget mindenkiel szemben.

Miért beszél hát Justus ur — mint a kancsal mészáros, aki nem odát, ahová néz, *az én türelmességemről*? Miért kell neki éppen az én fejem? Ez nem igazság Justus ur!

Én minden betűnek, amit írok, aláírom mindig és nyíltan a nevemet. Ha majd ezekből az írásokból olvassa rám Justus ur valaha, hogy türelmetlen és gyűlölködő vagyok: akkor

külön levélben köszönöm meg neki, hogy szeretetre tanított.

Igy azonban tendenciózus cikke nem az én egyoldalú voltomat és szeretetlenségemet bizonyítja, hanem — más valakiét!

Aki igazságot keres: ne legyen igazságtalan.

Temesvárt, 1910. február 18-ikán.

Szabolcska Mihály.

Mint hogy a levél az én címre érkezett Justus helyett én adom meg rá a feleletet.

Először is hálával köszönöm meg nagyszerű Szabolcska Mihály urnak, hogy elismerte a saját szempontból való igazamat. Még inkább köszönöm azt, hogy Szabolcska úr sietett elhárítani magától az a vélemény, mintha az említett cikke tartalmával egyetértene. Köszönöm. Az én leltem idealizmusán fájó sebet ütött volna, ha én vallási szempontból ilyen elmaradottságban tudnám azt az író, a kit gyermekésszel megszerettem már akkor, mikor évtizedek előtt a Vasárnapi Ujságban a párisi mulatóról írt gyönyörű költeményét olvastam.

A föltevés igazolásául azonban megjegyzem, hogy Justus tévedése egészen logikus. A Téli Ujság első számán Szabolcska úr felelős szerkesztőként szerepel. Én is felelős szerkesztő vagyok s keszevesen kell tapasztalnom, hogy minden cikkért, a mely a lapban megjelent engem vonnak felelősségre, mégha sohase láttam is. Menthetem magam, hogy valamelyik belmunkatársam volt a hiba elkövetője, de a válasz az, hogy egy felelős szerkesztő lapjában megjelent minden cikket, azok tartalmát, irányát előszörban és logikusan a felelős szerkesztőtől kéri számon, hacsak nyíltérben, vagy megjegyzéstől kísérve nem adja le. Tíz év alatt a tapasztalat engem így tanított, így van ez más lapoknál is és Justus nem tudhatta, hogy a Téli Ujságnál más a szokás.

A mi Szabolcska ur azon megjegyzését illeti, hogy a katolikus sajtóorganumok csunya ferdítéseket és gyűlöletes kirohanásokat közölnek a kálvinisták ellen — nagyon kis részben vehetjük magunkra. Én is katolikus lapot szerkesztetek. De egyik fő irányelvemnek azt tartom, hogy amivel nem használhatok, azzal nem okvetellenkedem s különösen nem bántok senkit a vallásáért, mert jól tudom, hogy ennél érzékenyebben fájó sebet keveset tudnak rajtuk útni. Szorosan vett vallási témába akkor merültem bele, a mikor a Talmud felett vitatkoztunk, a mikor egy zsidó főreálisokai tanár a kálvinistákat támadta és egy másik, kálvinista tanár az én lapomban felelt rá. Az én tudósom, Huber Lipót tanár azt erősítette, a mit én állítottam, a helybeli zsidó rablinus pedig tagadta. S én elhallgattam, mert láttam, hogy a dolog célra nem vezet s miért okozzam olyanért zsidó polgártársaimat, amivel ők magukat nem azonosítják.

A kálvinistáknak megdicsértem a mult évben kezdett vallásos ünnepélyét, dicsőítő cikket írtam a kálvin-egylet megalakulásakor, örömmel üdvözölve azt az irányt, a mikor a békés alkotások terén mindegyikünk a Krisztusban való

Sövegjártó János

vászon kereskedése

zékesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék agy- és asztalneműekben,
színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett

Mai lapunk 4 oldal.

hitet kívánja megerősíteni. De vigyázza kerültem a más vallásuak kellemetlen ügyeinek bolygatását pl. a seregélyesi esetet, sőt hallgattam a helybeli iskolászek legutóbbi ülésén előfordult felekezett gyúnyagról, a melyhez pedig ugyancsak szó fért volna. Egyebekben akkor szólok, ha az én vallásomat támadják. Ez fáj, nagyon fáj s ne csodálja senki, ha válasz kerekedik belőle.

Szabolcska úr általánosságban vádolta a katolikus sajtóorganumokat. A vád az én lapomra is irányul. S hogy mennyire nem érezhetem magamat taláiba, tanuim kálvinista polgártársaim.

De én figyelemmel kísérem a többi kath. lapokat is. És egészen bátran mondhatom, hogy általában minden lap a legkevesebbet a többi vallások dolgaival foglalkozik. Az Alkotmány, a legexponáltabb s leginkább arra hivatott lap megy bele a polémiába legtöbbször, de bizony mondhatom, inkább csak a védő szerepében. Emlékszem, hogy a Kálvin-ünnep alkalmából, amikor olyan sokat emlegették a pápás egyház sötéttségét, ő is rámutatott a Kálvin János türelmetlenségére, a Servey Mihály megégetésére stb. — Emlékszem, hogy Baltházár az szekularizáció kirohanásainál is erős válaszok jelentek meg. De ne csodálja senki, mikor Baltházár ur megkímélve és nem érintve a saját egyháza vagyonát, a mi katolikus egyházunkét akarta elkötyavétyéltetni. — Emlékszem Bozóky ur kirohanására, a mikor Apponyi kultuszminisztert azzal vádolta, hogy a katolikusokat ülteti be a tanári katedrára s az Alkotmány hevesebb támadások kiséretében statisztikailag mutatta ki, hogy Apponyi alatt is, előtte is számarányukhoz képest több nem katolikus foglalja el a katedrákat és hivatalokat, mint a miénk. — Volt hosszabb vita a Ne temere körül, a Tisza István beszéde körül. De ugyebár senki sem csodálkozhatik ezen a védelem, mikor bennünket a vallásunk gyökerében támadnak.

A mi nagy harcaink nem keresztény testvéreink, hanem a szocialdemokrácia, az atheizmus, az indifferentizmus és a szabadkőművesség ellen folytak. Ezek a mi közös ellenségeink s ezek ellen kell nekünk közös erővel küzdelmet folytatnunk.

Nagytisztelott Uram! EGYÁLTALAN nem értem, hogy miért emlegették református atyánkfiai folyton a multat, a négy száz esztendővel ezelőtt lezajlott kölcsonös türelmetlenséget, veszekedéseket, a melyekhez nekünk az utódoznak ugyan csak semmi közünk. Miért veszekedjünk mi azon most, hogy az öregapánk 400 esztendővel ezelőtt fejbe verték egymást? Kezdték a reformátorok, folytatták a katolikusok. Egyszer az egyik, máskor a másik volt alul. En elítélem mindkettőt. Méltóztassék elhinni, hogy ha a mi részünkről volt hiba, nem volt kevesebb a másik oldalon. Folytonosan olvasom a szomorú történeteket és versyzeteket a gályarabokról, a pápai egyház sötét türelmetlenségéről, főleg az inkvizicióról.

Világítsunk azonban tovább, a másik oldalra. Vajjon nem történtek a reformátorok részéről ugyanilyen visszaélések a lelkiismereti szabadság rovására? Mit irt Luther „A gyilkos rabló paraszthordák ellen” című rópiratában: „az esküszegő gaz fickókat mindenkinek kötelessége ülni fojtogatni és nyilván vagy titokban leszurni... agyon kell őket verni, mint a veszett kutyákat... Itt mitsem ér a türelem és könyörület ez a kard és harag ideje, nem pedig a kegyelemé... Üljön, aszurjon, üssön, fojtogasson, akitud.” Másutt: „Ha a hatalom a miénk, akkor ugyanazon felsőbbesség alatt nem szabad megthírni az ellenkező tanítás hirdetőit.” „Az olyan uralkodókat, fejedelmeket és urakat, a kik a római Szodoma fékelyéhez tartoznak, mindenféle fegyverrel kellene megtámadni és vérükbe kellene megmosni a kezüket.” Így beszélt Luther a római katolikusokról. (Wittenbergi kiadás 51 és 924. l.)

Kálvin János a protestáns Galiffe szerint (Nouvelles pages... 1862, 109) követelte az eretnek ember fajzat kiirtására egy inkvizicio felállítását. Ugyancsak Galiffe szerint 1542-től 6-ig 800—900-ra rugott Genfben a Kálvin által befogott eretnekek (főleg katolikusok) száma. Ötvenyolc végrehajtott halálos ítélet és 76 száműzetés volt négy év alatt s a régi egyszerű kínzó eszközök már nem voltak elegendők, írja Kampf-schult. Joh. Calvin című művében I. 425. — uj-

kinokat találtak ki. Megtörtént az is, hogy a vádlottak *kilencszer* állották ki a kispad gyötrelmeit. Tüzes fogaival csipdesték őket.

Anglia reformátora VIII. Henrik 30 ezer embert végeztetett ki hitük miatt tűz és pallos által s Crammer, az ő reformáló társa a király ezen cselekedetét a *bibliával* védelmezte. Ugyanez a VIII. Henrik felelőltá szt. Agoston, Nagy Alfréd sirjait és megégetette Becket Tamás csontjait. VI. Eduard és Erzsébet nyomozó törvényszékeket (Court of high commission) állítottak fel, a melyet a prot. Ranke inkvizíciónak nevez. Ezért mondotta Cobbet angol protestáns író: „Ne csodogjatok a katolikusok kegyetlenségeiről. Hol találtatok ti olyanokat, a minőkét össze lehetne hasonlítani azokkal, a melyet Angolországról elbeszéltek. Erzsébet egy évben több katolikusot öletett meg, amivel hitűktől nem akartak elpartolni, mint Mária egész uralkodása alatt azért, mert régi hitűktől elpartoltak.”

Angliában haláltűntetés várt arra, a ki Romából valamely írást elfogad, a ki egy jezsuitának szállást ad, a ki papot szentel, aki gyóntatni merészel s aki vegyes vallásuakat összeeszesket. Erzsébet királyné a hitön függő katolikus papoknak kitépette a beleit és szemük láttára elégette azokat. Szóljunk Irországról, a hol 72 ezer kath. embert öltek meg a reformátorok, mert valdesukhoz hívek voltak. Egy Mathew nevű ezredes vadászatot tartott a katolikus parasztoakra és több százat elejtett közkül. A sziget lakossága 50 év alatt 8 millióról 4 millióra apadt az angol üldözések alatt. Vagy említsen a kassai vértanukat és társaikat, a váradi káptalan felkoncolt tagjait, Szent László Király feidult sirját?

Vagy megemlítsen még Cobbet Vilmos angol protestáns történelít, aki ezt írja: „Mi mindent nem hallottunk mi a katolikus vallás ellen? Annyira el voltunk telve balhiedelemmel e vallás iránt, hogy kezdetben alig bírtunk annyira erőt venni magunkon, hogy azt is meghallgassuk, a mit a védelmére mondanak. Gyermekkorunk óta mindenféle könyvekben és szöszéken csak azt hirdették nekünk, hogy „állat”, „bűn fia”, „babiloni kéjhögy” mind oly nevek, amelyeket Isten maga adott volna a pápának. Elhittették velünk, hogy a katolikus egyház istentisztelete istentelen, tanai kárhuzatosak stb.”

S ami mindemellett legérdekesebb: a katolikusok ha tévedtek, azért tévedtek, mert azt hitték és vallották, hogy Krisztus vallását egyedül ők tanítják helyesen, Luther, Kálvin, Zwingli stb. azonban az evangéliumi szabadság zászlaját lobogtatták és azt hirdették, hogy a hit forrása a biblia és kinek-kinek lelkiismereti szabadsága azt kiolvasni a bibliából, a mit a meggyőződése szerint igaznak vél. Ha azonban valaki merészt a maga szemével látni és a maga eszével gondolkodni (hiszen mi katolikusok is minden hitelvünket, dogmáinkat a biblia szavaival támogatjuk) azt az emített módokon kezelték.

A spanyol inquisitio állami intézmény volt; politikai és hatalmi tendenciája volt a Bertalanéji vérengzéseknek.

Ugyebár, nagytisztelott uram, mindezekre azt méltóztatik mondani:

— Mi közöm nekem mindehhez? Ki vonhat engem felelősségre azokért, amiket elfogult, a lelkiismeret szabadságát nem ismerő, egy elmaradt, életlen korszak szerencsétlen gondolatvilágában élő emberek elkövtettek?

Lássá! mi is így gondolkozunk és különösen érezzük mindezt, amikor a hangzatosnál hangzatosabb, minden sorukban gyűlöletet és lázítást szító cikkeket a jelenkori katolikusok ellen kifelve olvassuk.

Nem is azért mondtam el, mintha az ön fővilágosult elméjét esztől a sötét gondolatoktól félténem. Nem! hanem annak a bizonyosságára, hogy a rekontrára nekünk is bőven volna alkalmunk. Anyagot mi ép úgy szerezhethetünk hozzá, mint mások, akár rópiratokban, akár folyóiratokban stb. mint a hogyan pl. Lepényi Miklós annak idején választott Masznyik Endre támadására. *De mi ezt nem tesszük.* Öszinte és nyugodt lélekekkel mondhatom, hogy nem tesszük. Ismerem a hitsonoklati irodalmunkat, ismerem lapjainkat s mondhatom, hogy az ilyen támadások a lehető legrikábbak és ha előfordulnak, csak mint valamely előbbi kontra támadásnak megtorlásai vagy magyarázatai szerepelnek. Es

ha volna közöltünk, a ki azt a szerencsétlen harcmódot használná, méltóztassék meggyőződve lenni, hogy nyugodt főlényel leszamaraznám. Ez nem a mi teremtumunk. A gyűlöletből lehet bizonyos gyűrtűt alkotni a más vallásuak ellen. De ez nem vallásosság, nem belesőség, nem lélek és igazság, mint a milyben az Istent imádnunk kell.

Mai válaszómmal tisztelettel mellékelem Nagytisztelott ur címére Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök pásztorlevelét. Ne tessék sajnálni a fáradságot, Nagytisztelott Uram, olvassa el és méltóztassék szavaimat igazságnak venni, hogy a magyar katolikus papságnak, különösen a fiatal papságnak, a modern, a kort megérteni tudó és megértetni akaró papságnak Prohászka Ottokár dr. a vezére. Magam közel 20 esztendő óta állok a szellemi befolyása alatt s mint a budapesti központi papnevelde volt növendéke, tudom, hogy 15—20 évvel ezelőt boldogok voltunk, ha ezt a modern vezért megérteni és gyenge erőnkkel követni tudtuk. Ön láthatja, hogy ebben a pásztorlevelében egy betű sincs abból, a mi a magunk erjét a mások állítólagos gyengeségének fitogtatásában keresné.

S még inkább átérzem talán ezt a gondolatvilágot én, a ki pár hónap előtt egy szabad nagy nemzet 100 milliónyi lakosa közt járva megtanultam azt, hogy a szabadság, a gondolat és lelkiismeret szabadsága a legnagyobb kincse minden fejlődni akaró nemzetnek.

Nagytisztelott Uram! Éjes szavú poétája szegény magyar hazánknak! A költők olyanok, mint az Isten énekesei. Eg és föld között szálanak. Közlebb az Istenhez és távol a föld sárától, porától. Azért meg fogja érteni kéresemet, mikor azért kérem, hogy a gyűlölet említem hangjai a vallási életből kiktűzőbböltessenek. Az a hang nem a vallást, az Istent szerető lelkek hangja. Azzal a hanggal nem lehet lelküket az igazságnak megnyerni. Kíváncsi vagyok a magunk. Becsültsék magyar népünk szászere számra hagyja el hazánkat, hogy idegen országok fainak veréjékezzen a gazdagságrt. Mi pedig még szegényebbé tesszük egymást, hogy elmúlt dolgok haszonéltűli emlegetésével egymás házatját gyujtogatjuk. Muljék el tölünk ez keserű pohár! Nemzetünk megcsufolva, alkotmányos jogainak ronggyá tépve idegen nemzet gúnykacajának céltáblája. Értsük meg egymást mi, akik fővilágosultak vagyunk és modern emberek akarunk lenni s legyünk minden erőnkkel azon, hogy a visszavonás szelleme helyett végre valahára a megértés és szeretet uralkodjék közöttünk. S ha mi, a nép vezérei, a papok terjesztjük ezt a világozságot, fel kell virradni a magyaroknak!

Nagytisztelott urnak régi, hű és igaz tisztelője
Bijkel Ferenc.

UJ DON S Á G O K.

— A politika nálunk. Az egyik lap erőlyesen lecseplte a minap irt véleményünket a helyi politikáról. Most előbbi véleményünket megismételjük és valljuk, hogy a legilletékesebb körök úgy informálták Khuen-Hédervary gróf miniszterelnököt, hogy Székesfehérvárott kormányparti jelöltnek nem lehet reménye a megválasztásra. Legfeljebb éles bonyodalmat keithetne, de sikert nem arathatna. A kormánypart az eddigiek szerint a vidéken is kilátástalan a győzelemben. Ellenben igaz, hogy Hédervary miniszterelnököt üdvözölték Fehérvárról huszonötön (mi hisszük, hogy többet érdemel.)

Széchenyi gróf főispánt csütörtökön d. e. üdvözli a megye és város tisztikara azon alkalomból, hogy továbbra is megmaradt főispánunknak.

— A vízvezeték. A vízvezetési bizottság tegnap ülést tartott, a melyen bejelentették, hogy a miniszterium, végre megerősítette a vízvezeték

terveit. Végre megkezdhetők a kufurások. — Pazár István helyét Forbalt Imre dr. műegyetemi magántanár foglalja el, a ki Pazárral egyértelműleg fogja a művezést végezni. — A bizottság hosszú vita után belegezett abba, hogy a egy gépészernők ideiglenes alkalmazását fogja ajánlani a közgyűlésnek.

— A filharmonikusok vasárnap este tartották meg XVII. hangversenyüket. A közönség teljesen megtöltötte a Szent István termet s a legösszefogottabban élvezte a mi házi műkedvelőink precíz, mindenben korrektségre nagy előkelő játékát, amely az elsőtől az utolsóig teljesen megfelelt a művészi követelményeknek. Beehoven Házavataásának ünneplés akkordjai, Az Esti dal csodás finomságai, Liszt Magyar rhapsodiájának remek változatai egyként elragadták közönségünket. Szintgy a Valse triste rejtett értékségei, amelyeket nem győztünk eléggé élvezni. Szinte szemmel látható, mekkora nevelő hatással finomítja közönségünk műziséjét a filharmonikusok népszerű munkája. Akár az ügyes pedagógust néznők, a ki fokról-fokra viszi előbbre tanítványait s megmutatja nekik azt a másik régiót, a hol tisztább, a szférák világához tartozó gyönyörűségek bilincselik le lelkiüket. Mindez persze Fricsaj Rikárdot dicséri, akit mi nem akarunk most a magunk kényeztető jelzővel elhalmozni, hanem ideo iktatjuk az ország másik feléről, Temesvárról hozzánk érkezett szép sorokat, amelyek febr. 13-án a Délmagyarországi Közönség nyra:

„Nagyon tetszett a befejezésű bemutatott „Ünnepi induló.” Szerzője Fricsaj Rihárd az országos hírű, a székesfehérvári honvédeknél jeles képzettségű karnagya, akit komponistai minőségben is érdemes hely illet meg. Eredetiség, imponáns erő, meleg zene és bensőség a technikai készséggel párosul és ad szárnyat zenei gondolatának.”

Végül meg kell emlékeznünk még Spányi Boriska operanékesnő előadásáról, aki különösen az utolsó énekeszettel a Carmen opera Habanerájának egy kisebb részletével s a szép színezéssel váltott ki erősebb tapsvihart. Kár, hogy pl. az Erlikönig magyarul is birt énekét németül adta elő.

— **Ekdvő.** Gróf Imre cecei másodjegyző mult vasárnap vezette oltárhoz Hercegfalván Erdélyi Erzsikét, Erdélyi Gyula apátsági főgépész bájos leányát. Násznapok Sir László gyógyász és Krencz János gyárfelelővel, koszorú lányok Héjj Panna és Irma, Zenalkó Tutus (Szfár) és Herder Ilonka (Nagyphantos) voltak. Az esketési szertartást Cséplő Pál főgimn. tanár végezte.

— **Népszövetségi értekezlet.** Vasárnap két népszövetségi értekezlet volt megyénk területén. Az egyiket Biró Márton zámoslyi plébános, a másikat délután Schier József pátkai plébános, megye bizottsági tag rendezte. Mindkettőn megjelentek a központi részéről dr. Vass József megyei igazgató és Velinszki László tanító.

Zámoslyon Biró Márton plébános nyitotta meg a gyűlést lelkes szavakkal. Utánna Velinszki László beszélt főleg a szervezkedés személyi előnyeiről. Tartalmas előadását lelkesen megtapsolta a nagyszámú közönség. Dr. Vass a fejelemzett tömegelő társadalmi és politikai fontosságát fejtegette és megállapította az öntudatos keresztény magyar polgár legközelebbi tennivalóit.

Zámoslyról Pátkára vonultak a szónokok. Itt először Schier József plébános szólt az egybegyűltökhöz, azután Velinszki beszélt a sajtóról, végül dr. Vass mutatta ki, hogy a) a kath. népszövetségbe való tömörülés és az együttes érvenyülés *közelesség*, b) hogy a népszövetség nem áll sem politikai iránynak se felekezeti hatalmi kérdésnek szolgálatában.

A szép sikerű gyűlések a két szervezet megerősödését eredményezték, de egyúttal remélhetővé tették azt is, hogy a protestáns és kálvinista testvéreink kevesebb idegenkedéssel és több megértéssel fogják tekinteni a katolikusok szervezetét.

— **Párba.** Tegnap d. u. véres kardpárba volt a Magyar Királyban Schlezinger Sándor bírő és Krausz Emil dr. között. A párbajra egy kellemetlen összeszólalkozás adott okot. Schlezin-

ger Sándor segédei Kovács Á Sándor és Hám Ferenc főhadnagy, Krausz Emil dré pedig Nemsec Pál és Csász Elemér főhadnagy voltak. Krausz Emil dr. a jobb vállá fölött egy erősebb ugynevezett skalp-vágást kapott, a melyet 22 öltéssel összevarrtak s a mire a párbajt befejezték.

— **A betegsegélyzők estélye.** Az izr. betegsegélyző egyesület szombaton nagyszabású estélyt rendezett, a mely még Fehérvár művészi élvezelekhez szokott estélyei között is szinte a kivételek közé tartozik. Az estély szellemi részét Kornai Rikárd, az opera kiváló bass-bariton művésze, Neu Dávid utóda nyitotta meg. A Tannhäuserből, Nicolai Falstaff bortalából, adott elő s még két apróbb dalt énekelte. A hangja miként az öreg harang rezgett, mélyen, érzséssel, erővel, hatalommal. Szinte félelmetes volt hallani ezt a roppant hangerőt, a mely légvételnek és erősebb indulatok visszatükrözésére vállalkozott. A közönség mindvégig hálias is volt érte. — A nő-sík, a mi városunk művésze s mondjuk ki bátran, büszkeségünk volt: Papp Miklós. A kik a helyzettel ismerősök, tudják, hogy Papp Miklós, a fiatal, ábrándos tekintetű, szelíd szép kék szemű, szimpatikus megjelenésű ifjú, a ki még a jogtudományok labirintusában keresi az igazságot, már faktor Budapest zenei életében, akinek a művészetét kir. hercegek és hercegnők, meg miniszterek és művészek élvezik és méltatják. A nagy nyilvánosság előtt és a legelőkelőbb szalonokban egyaránt ünneplik s a legszebb jövőt jósólják művészi pályájához. Mindezt persze itt is bemutatta. Nem tudjuk, hogy a csodálatos technikáját dicsérik-e, vagy a megértő és elragadó interpretációját de annyi bizonyos, hogy akár a két Chopin-dal ábrándos beszélgetése, illetőleg ballandai bonyolalma, akár a Gounod-Liszt Faust keringőjének szédületes és mégis legprecízebb finomságai egyszerű élvezetet szereztek a halgatóságának. Persze ráadást is kellett adni, a mit Papp Miklós nem a nagy munka után való pihenéséért választott, hanem Paganini-Liszt La campanella című művét adta elő s annak roppant művészi nehézségeit oly játéki finomságokkal és mesés biztonsággal győzte le, hogy a legavatottabbak is csak a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak róla. Papp Miklós sokat haladt azóta is, a mióta utóljára hallottuk, de meg vagyunk győződve, hogy ne ismerés tüzes szekerere ferde utra ragadja s nekünk fehérváriaknak még sok dicsőséget szerez — reméljük azonban, hogy közvetlen élvezetet is.

Utóljára hagytuk az estélyi koronáját, a Góth pár művészetét. Először Góth Sándor adott elő Ady Endrétől és Kis Józseftől néhány igen sikerült verset, majd feleség, Kertész Ella Gárdonyi Géza néhány apróságát. Mindkét előadás az előadás igazi művésze volt, a hol az ember elfeledkezik róla, hogy a pódiumról hallja ezeket a bájoságokat. Végül Wolff Pierre Ingovány című színművéből adtak elő egy párbeszédet. Erdekes maga az egész jelenet annál is inkább, mert sokak félremagyarázás okából bírálgatták. A leány bukkot leány, a kit a nyomorúság ingoványba sodort. Egy mulatóhelyen találkozik egy orvossal, a kinek az a tragédiája, hogy nem talál még olyan szívet, a mely őt megértene tudna volna. A leányt egy durva ember inzultálja, az orvos megvédelmezi. Aztán beszélgetnek. Egyik szó a másik után vonja le a leplet a szerencsétlen leány szomorú életéről, a melyet inkább megkönyezni, mint elítélni kell. Az orvos rokonszenvet vagy vonzalmat érez a leány iránt, hívja magához, az pedig arra kéri, hogy kimélje meg azért a tiszteletért, amely a bukkot leány lelkében tisztá fényként felcsillan. Ez az egész és semmi több. A tárgy olyasmi, a miről mindenki tud s a forma oly diszkrét, hogy inkább a szájalomnak, mint a rossznak a forrása. A hogyan pedig Góthék előadták, az az előadás csodás művésze a melyet nem lehet eléggé nagyrabecsülni. Volt is olyan tapshivart, amilyet rég nem hallottunk. A publikum jó részben keresztény publikum volt s ezt mi csodáljuk, különösen akkor, ha a vasárnap esti műkedvelő hangverseny publikumára gondolunk. Hallottuk, hogy bizonyos sértett hiúságok miatt egész szervezett agitáció folyt Schlezinger Sándor művészi rendezése ellen. Pedig azt a rendezést csak dicsérni és irigyelni lehetett. A legválogatottabb mindenből, semmiből se sok, semmiből se kevés a minden annyira a maga

helyén, hogy kivánnivalót a legkényesebb igényűek se találhattak. Csudáljuk, hogy épen az érdekeltek találták meg ezt a meg nem találhatót. A jelenvolt hölgyek névsora:

Asszonyok: Altstatter Mórné, Balog Lipótné, Basch Adolfné, Bernstein Sománé, dr. Bierbauer Viktorné, Bleyer Jenóné (Polgárdi), Deutsch Gyuláné, Deutsch Ignácné, Diebala Györgyné, dr. Eisenbarth Károlyné, Fischer Mórné (Polgárdi) dr. Frisch Adolfné, Fodor Mórné, Galambos Art-hurné, Grünfeld Józsefné, Grünfeld Károlyné, Grünfeld Pálné, Grünfeld Simonné, dr. Hercz Oszkárné, Hekenast Kálmánné, Hoffmann Lajosné, Hübner Károlyné, Káldor Dávidné, Kégl Györgyné, Keresztes Zsigmondné, Kohn Adolfné, Koller Józsefné, Kovács Antalné, dr. Krausz Emilné, dr. Krausz Zsigmondné, Krén Ignácné, dr. Lauschmann Gyuláné, Lövy Gyuláné, Lövy Mórné, Mayerhoffer Ferencné, Markus Miksáné, Markus Simonné, Melczér Jakabné, Naszály Józsefné, dr. Pataky Arminné, Pető Miksáné, Pick Miksáné, Pick Rezsóné, Pollák Gusztávné, Prager Fülöpné, Preisach Herminé, Rabinek Fálné (Faks), Reich Alfrédné, Reinitz Lipótné, Révész Gyuláné, Rosenbergs Sándorné, Rosenzweig Lászlóné, dr. Saára Gyuláné, Sacher Pálné, Steinberger Rezsóné (Lepsény) Steiner Béláné, Schlesinger Sándorné, Schranz Jánosné, Sztrasszer Arminné, Szabó Elemérné, dr. Székely Nándorné, Takács Jakabné, Tóth Edéné, (Balatonfőkajár) Vértessy Józsefné, Vogel Sándorné, Werthelm Pálné.

Leányok: Bruszt Margit (Csakvár), Deutch Valéria, Eisenbarth Margit, Freud Berta (Nagybecskerek), Hoffmann Annus és Elza, Kálmán Rozsi és Ilonka, Koller Józsa (Budapest), Matkássy Róza, Pataky Lenke, Rabinek Reni (Faks), Stasszer Giza, Szammer Mariaka, Takács Erzsé, Tóth nővérek (Balatonfőkajár), Vogel Józsefné, Weltner Mariska (Keszthely).

— **Házilparunk.** A magyar királyi kormány határozatára a megyénkben a közgazdasági házilpari tanfolyam, mely a mult évi december elejéről kezdődött és 61 jelentkezőnek tartatott, immár befejezéséhez közeleg. A házilpari tanfolyam befejezése f. hó 23-án délután 4-kor fog megtörténni a sörházban. Ezt követi a tanfolyam alatt készített házilpari cikkeknek — a vesszőből feldolgozott munkák — kiállítása f. hó 27-én 28-án és március 1-én délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 5 óráig a központi tüzoltó őranya emeleti termében, melyet a közönség figyelmébe ajánljuk.

— **A rendőrkapitányság,** mint gyermekbírósg felkéri azokat a hölgyeket és urakat, akik a büntetendő gyermekek felügyeletét elvállalják, ebbeli szándékukat 24-éig jelentsék be a rendőrségen.

— **Halálozások.** Kayos István Fehérvárcsurgó község jegyzője f. hó 17-én 7 órakor 37 éves korában meghalt. Temetése 19-én d. u. 3 órakor volt.

Szöke Gyuláné, szül. Lukács Juliska f. hó 19-én d. u. 3 órakor, életének 25-ik évében hosszúságú szünet után elhunyt. Temetése tegnap d. u. 3 órakor volt nagy részvét mellett.

Nagy veszteség érte Rómay József róbert-völgyi apátsági intézőt. Két kis gyermeke sarláchban elhunyt s a gondosan ápoló édes anyja is megkapta a betegséget s néhány napi szenvedés után 32 éves korában szintén követte kis gyermekeit a sírba. A szomorú eset környékszerző öszinte részvévet kellett.

Huszár János abai jegyző hosszúságú szenvedés után elhunyt.

— **Vasutasok közgyűlése.** Vasárnap d. e. 9 órakor tartotta meg a vasutasok temetkezési egyesülete közgyűlését, amely amely eszközölte az új tisztikar választását s ezáltal biztosította akarta az egyesület egészségesebb fejlődését. A lemondott elnök Kovács Alajos helyében élőknek Polczér Ferenc alelnököt választották meg. Jegyző Glász Károly, ellenőr Károlyi József, új választmányi tagok Szlabony István, Grabucs János és Szűts Miklós lettek.

— **Az ország gazdaságvétség előadása.** Az országos magyar gazdaságvétség a magyar gazdaságtársadalom fokozódó igényeit tartva szem előtt, előadásokat tartat az ország számos községeben

s ezek nyomán népméltó akciót kezdeményez. A múlt vasárnapon Hercegfalva községben volt ilyen előadás a kath. népkör helyiségében. Az előadást a Fejérmegyei Széchenyi Szövetség titkára tartotta, aki a gazdaszervezkedés előnyeit nyíltan fejtegette s ismertetve a különböző népméltó intézményeket. Az előadás nyomán érdekes vita indult, amelyben a község gazdái mnglepbő bizonyosságát adták annak, hogy a népméltó akciót megindítása mennyire helyénvaló s nélkülözhetetlen a nép egészségés gazdasági viszonyainak kialakulására.

— **Sorelhúzás.** A jótékony négyzet vasárnap d. u. 3 órakor tartotta meg sorshúzását a melynek nyerő számai a következők: 9. 38. 39. 40. 49. 73. 82. 83. 84. 95. 182. 205. 274. 276. 319. 334. 337. 356. 368. 377. 466. 492. 526. 564. 581. 584. 586. 624. 631. 661. 685. 712. 717. 719. 721. 729. 736. 737. 772. 816. 824. 890. 909. 932. 935. 939. 963. 1001. 1003. 1023. 1028. 1032. 1044. 1057. 1059. 1081. 1115. 1128. 1134. 1163. 1189. 1191. 1221. 1253. 1275. 1292. 1293. 1301. 1303. 1345. 1427. 1444. 1449. 1522. 1541. 1554. 1576. 1585. 1586. 1600. 1602. 1640. 1654. 1687. 1701. 1710. 1712. 1753. 1767. 1769. 1783. 1797. 1804. 1820. 1829. 1833. 1834. 1835. 1847. 1858. 1882. 1903. 1909. 1924. 1946. 1972. 1980. 1996. 2025. 2029. 2048. 2081. 2084. 2085. 2120. 2124. 2131. 2135. 2150. 2164. 2187. 2197. 2245. 2254. 2267. 2274. 2358. 2368. 2381. 2404. 2445. 2473. 2475. 2480. 2490. 2494.

— **A régészeti egyesület közgyűlése.** A fejérmegyei és Székesfehérvári városi történelmi s régészeti egyesület f. 1910. évi március hó 7-én délután 4 órakor a vármegyeház kistermében közgyűlést tart, melynek tárgya az egyesület újjászervezése s ezzel összefüggőleg a tisztikar s választmány megalakítása.

— **Munkásbiztosító közgyűlési kiküldöttök választása.** Március 13-án lesz a székesfehérvári kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldöttöknek választása. Amint több oldalról értesülünk, a választásra a jelölések már meg is indultak. Így pld. a helybéli hisiparosok és kiskereskedők pénteken este 8 órakor a Fehér Bárány vendéglőben értekezletet tartottak a jelölések tárgyában. De vannak szép számmal iparosok is, kik saját jelöltjeik érdekében agítálnak. Mint rendszeresen, most is személyes érdekek iparkodnak érvényesülni, ami az ügynek csak kárára lehet. Szervezkedjenek a biztosítottak arra a célra, hogy csak oly emberek kerüljenek a pénztár élére, kik a közérdeket tartva szem előtt, a teljes jogegyenlőség alapján közmegegyezésre fogják tisztüket betölteni.

— **Irodalmi pályázat.** A Pázmány-Egyesület a Pauer-Lányi munka folytatása gyanánt megíratni akarja a magyar katolikus papságnak az irodalom, a kultúra és a jótékonyág terén szerzett érdemeit 1848-tól napjainkig. Akiik e mű megírására, melyet 2000 koronával fog a Pázmány-Egyesület jutalmazni, vállalkozni hajlandók, küldjék be 1910. április 30-ig a műtervezetét a szerző nevét rejtő jelítség levél kíséretében a Pázmány-Egyesület elnökségéhez (Bpest, VIII. Szentkirályi u. 28.) E tervezetek megíratása után fogja az egyesület a munka megírására a megbízást megadni. Fentartja azonban a Pázmány-Egyesület magának a jogot, hogy esetleg oly egyént bizon meg e mű megírásával a ki tervezetpályázatban részt nem vett. Budapest, 1910. február 16.

A Pázmány-Egyesület Elnöksége.

Idegen szavak és nevek sötétára Kelemen Bélától csinos vásonkötésben 4 koronáért kaphatók, Klöckner Péter cs. és kir. udv. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **A Székesfehérvári Takarékpénztár** február 19-én d. u. 3 órakor tartotta gróf Cziráky Antal elnöklété alatt 64-ik rendes évi közgyűlést.

Elnök: megállapította, hogy a közgyűlésen megjelent 56 részvényes 242 részvény képviselőben; így tehát a közgyűlés határozat képes. Üdvözlö a megjelent részvényeseket és a közgyűlést megnyitja.

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését, valamint a mérleg és a veszteség-nye-

reség és az évi osztlékot a javaslat szerint részvényenként 130 koronában állapítja meg.

Ezek után a számadási felmentvény úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság részére egyhangulag megadott.

Az igazgatóság és a választmányból részint kisorsolás, részint elhalalozás és lemondás folytán megüresedett helyek. Detrich Zaigmond részvényes indítványá folytán közfelkiáltással töltek be és pedig megválasztattak igazgatónak: Deutsch Ignác, Dieballa György, Klöckner József, dr. Kövesy István, dr. Löwy Károly (új), választmányi tagoknak. Deutsch Aladár, dr. Fiáth György, dr. Pataki Armin, Raucher Béla, Schmetzer Nándoré, Schmelzer Jákó, dr. Szűts Gedeon, Tóth István, Weisz Miksa (új.)

A tárgysorozat a választással kimerítvén dr. Saára Gyula részvényes az intézet elnökének működését szép szavakkal méltatta, neki a részvényesek nevében köszönetet szavaz mire elnök köszönő és a részvényeseket üdvözlő szavaival a gyűlést véget ért.

Az osztlék f. hó 21-től kezdve az intézet pénztáránál ki fizetetik.

— **A Belvárosi Kath. Kör** tagjának figyelmébe ajánljuk, hogy a választmány határozata folytán az ez idén szerzett 150 kötet könyvet is rendelkezésükre bocsájtjuk a legközelebbi (febr. 23.) könyvtári naptól kezdve. Az ezekről szóló könyvjegyzéket a jövő hét elején küldjük szét.

Könyvtárnok.

— **A székesfehérvári kereskedelmi bank** f. hó 20-án tartotta negyvenedik rendes évi közgyűlést melyen gróf Zichy János elnök akadémizotása folytán Karl István elnökölt. A közgyűlés és igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését elfogad a nyereség felosztására vonatkozó javaslatukhoz hozzájárul és határozatban kimondja, hogy a 7 osztlék szelvény február 21-étől kezdve 44 koronával beválható és jótékony adományokra 1200 korona fordítható. Wertheim Pál részvényes indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak, választmányának, felb-bizottságnak és tisztikarnak buzgó működésükért elismerését nyilvánítja, dr. Löwy Károly indítványára a távollévő elgökt bizalmáról ragaszkodásáról értesíti.

— **Visszavont lemondás.** Gáncs Zoltán, akit a múlt hetekben Kunszentmiklósról választottak meg segédjegyzőnek beadta lemondását s újból elfoglalta az alszuti segédjegyzői állást.

— **Hegyközségi közgyűlés.** A székesfehérvári Öreghegy Hegyközsége f. évi február hó 27-én d. e. 10 órakor, a városház nagytermében közgyűlést fog tartani. Tárty: 8 választmánytagnak titkos szavazás útján általános szótöbbséggel választása. A választmányi kisorolai: Balog József, Lits Ferenc, Mattes Mihály, Szenzenstein János és Vida Pál választmányi tagokat, kik azonban újra megválasztatók. Az időközben elhalt Almássy Ferenc, Fekete József és Richter József választmányi tagok helye betöltendő. A szavazatszedő különség a választmányi intézkedésével következőleg alakult meg: A szavazatszedő különség a választmányi intézkedésével következőleg alakult meg: A szavazatszedő különség elnöke: Dr. Kövesy István, helyettese: Knittelhofier Károly. Szavazási jog csakis a hegybíró által kiállított, a szőlőbirtokos nevét, birtoka terjedelmét és ennek alapját szavazatainak számát ki tüntető igazolvány mellett gyakorolható.

Színház.

Vasárnap, február 19.

Vasárnap d. u. a Schmock család, ennek a szinpadí rakétának furcsaságai tartották általános derültségben a mindig hálás vasárnapi közönséget, mely — Szalkai tata zsebbeli épülésére — rogyásig megtöltötte a nézőteret — míg este a Gül Baba, a már ez idén is le zóna-, fél- és egész-helyarázot, kedves zenéjű és meséjű Gül Babánk ment *Tábori* Frida és *Palásthy* Sándor vendég-játékával a kis számú néző közönség és a nagy játszó színész személyzet „közös” szórakoztatására. Az előadást alig nézte fél ház, ami tekintettel arra, hogy a Zenekezelők hangversenye is akkor volt, nem is csoda, mert a színház páholy-

és földszinti közönség zöme az ott jelen voltakból kerül ki. Node, aki ez okból nem lehetett jelen, művészi szempontból nincs oka bánni, mert tekintve Palásthy Sándor (Mujkó) kedves, de sok helyütt — úgy hisszük a kisszámú közönség rovására — izléstelen mőkáitól, a darab alig-alig ért valamit. A vendégművész, Tábori Frida (Gábor diák) hatalmas kedveléssel küzdött, az első felvonásban hangja élvezetetlen volt, s leginkább ennek a körülménynek tudja be azt a megjegyzésünket, hogy „valamikor réges-régen” láttuk mi isle Gábor diákok sokkal elfogadhatóbb alakításban is. Paxy (Lella) szépen énekelt, Gyárfás (Gül Baba) „kedélyes” hangulaban volt, míg Bátor (Zülfikár) Palásthynek engedve át a teret — édesen szunyóált.

Szerkesztői üzenetek

E—lh F. Minden szép és tiszteltreméltó ügyben szívesen állunk rendelkezésre, de nagyon csodáljuk, hogy katolikus ember létére nem tudja, hogy az Egyház Krisztus Urunk kinszenvedése emlékének idején 19 száz esztendő óta tiltja a katolikusoknak a zajos mulatságokat s természetesen a bálakat is. Ezt az Egyházukat tisztelő katolikusok mindig tisztelőben is tartották, önmagukért is meg a többi hívőkért. A bároli mi említést nem akartunk tenni és nem is tesszünk, mert meg akarjuk kiméni azoknak a különben tiszteltreméltó katolikus hölgyeknek a nevét, a kiket a rendezők tapintatlansága a saját vallásuk elveivel hozott kellemetlen összeütkezésbe.

Hogy ez zsidó vallású polgártársainkat nem érintheti, egészen természetes.

Menthol.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli

alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek, melyek a fogakat megfámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást a szájbizót és a kinos fogfájást. Semmi-féle fogtisztoszer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszippan. Gyógytárakban és drogériákban ára 1 kor.

Kapható: Steiner Béla drogueraiában, Kossuth-utca és

Borbély Béla fodrász-túletében, Sas-utca. Vadász Antal kereskedőnél, Székesfehérvár. Németh Péter gyógyszerésznél, Aha.

ZILZER MANÓ

férfi-, nő- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szógyény-Markh-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, nő- és gyermekruhák

ugyszintén

papioitönyök, Ferenc József-kabát, köpenyek (havelok)

börkabátok, utazóbundák, raglán-felöltök, kabátok.